

Waterschap Limburg
Maria Theresialaan 99
6043 CX ROERMOND

Ons kenmerk D2022-09-029520
Zaaknummer 2022-046004
Bijlage(n) 0

Maastricht 3 oktober 2022
Verzonden 3 oktober 2022

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben een aanvraag voor een ontheffing soorten Wet natuurbescherming ontvangen van:

Naam aanvrager: Waterschap Limburg

Ontvangen op: 18 augustus 2022
Aangevuld op: 22 en 27 september 2022

Locatie activiteit(en): watergang Langevenseloop en Boabel tussen Melderslo en Swolgen

Betreft: herinrichting watergang

Zaaknummer: 2022-046004

Onderdelen van deze ontheffing soorten Wet natuurbescherming:

1. Besluit
2. Procedure
3. Bezwaar
4. Inwerkingtreding
5. Voorschriften
6. Overwegingen

1. Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (Wnb), en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan aanvrager ontheffing te verlenen;
2. dat ontheffing wordt verleend voor herinrichting van het projectgebied Broekhuizerbroek;
3. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk doden van de heikikker (*Rana arvalis*) en de bever (*Castor fiber*) in hun natuurlijk verspreidingsgebied, artikel 3.5, eerste lid, Wnb;
 - het opzettelijk verstoren van de heikikker (*Rana arvalis*) en de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, tweede lid, Wnb;
 - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de heikikker (*Rana arvalis*) en de bever (*Castor fiber*), artikel 3.5, vierde lid, Wnb;
4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 5 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf inwerkingtreding van deze ontheffing tot 1 juli 2024;
6. dat de voorschriften betreffende de permanente compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing;
7. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 18 augustus 2022, aangevuld op 22 en 27 september 2022, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving,
Team Vergunningen

2. Procedure

Op 18 augustus 2022, aangevuld op 22 en 27 september 2022, heeft adviesbureau Omniverde, daartoe gemachtigd door Waterschap Limburg, een aanvraag om een ontheffing soorten Wet natuurbescherming ingediend.

Het betreft het projectgebied Broekhuizerbroek, bestaand uit de watergangen Langevenseloop en Boabel tussen Melderslo en Swolgen

Deze aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2022-046004.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing soorten Wnb van 17 augustus 2022;
- Ecologische quickscan project NNP Broekhuizerbroek, Omniverde kenmerk 2022-WL01 d.d. 29 maart 2022;
- Aanvullend ecologisch onderzoek project NNP Broekhuizerbroek, Omniverde kenmerk 2022-WL01 d.d. 28 juli 2022;
- Activiteitenplan NNP project Broekhuizerbroek te Swolgen-Lottum, Omniverde d.d. 11 augustus 2022;
- Ecologisch werkprotocol NNP project Broekhuizerbroek te Swolgen-Lottum, Omniverde d.d. 11 augustus 2022;
- Kaart door Omniverde, transportroute tbv werkzaamheden Pastoorswei project Broekhuizerbroek;
- Aanvullende gegevens, email van Omniverde met toelichting op bever en das en bestekstekeningen d.d. 22 augustus 2022;
- Aanvullende gegevens, email van Omniverde met toelichting en intrekking aanvraag mbt das d.d. 27 september 2022
- Machtiging d.d. 17 augustus 2022.

Vorbereidingsprocedure

Dit besluit is met de reguliere procedure voorbereid zoals beschreven in titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Verlengen beslistermijn

Wij hebben de beslistermijn verlengd met zeven weken overeenkomstig artikel 5.1, tweede lid, Wnb.

Kennisgeving

De kennisgeving wordt gepubliceerd op de website <https://zoek.officiëlebekendmakingen.nl> (klik dan op officiële bekendmakingen).

Belanghebbenden zijn door ons schriftelijk geïnformeerd.

Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u erop dat er mogelijk nog op grond van andere wet- en regelgeving een andere toestemming nodig is.

Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is digitaal verzonden aan:
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Horst a/d Maas
Omniverde

3. Bezwaar

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt.

De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing onder 'Hoe dient u uw bezwaar in?'

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking één dag na de toezending aan de aanvrager.

5. Voorschriften

1. De ontheffing is verleend voor de periode vanaf inwerkingtreding van de ontheffing tot 1 juli 2024.
2. De ontheffing wordt slechts voor de in hoofdstuk 1 genoemde soorten en handelingen verleend.
3. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
4. De ontheffing geldt voor het plangebied Broekhuizerbroek, zoals opgenomen in figuur 1 van dit besluit.
5. De ontheffinghouder moet direct contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde soorten worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn als waarvoor deze ontheffing is verleend en sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de activiteiten aanwezig zijn en op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
7. De ontheffinghouder moet de start van de werkzaamheden uiterlijk vijf werkdagen vooraf digitaal melden. Het digitale meldingsformulier Wet natuurbescherming vindt u op www.limburg.nl/vergunningen (ga naar Natuur en klik op Ontheffing soorten).
8. Met inachtneming van de voorschriften in dit besluit moeten de maatregelen uitgevoerd worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan en ecologisch werkprotocol NNP project Broekhuizerbroek te Swolgen-Lottum, Omniverde d.d. 11 augustus 2022.
9. De maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.
10. Werkzaamheden binnen 50 meter van een burcht of oeverhol van de bever (waaronder ook het ongeschikt maken van verblijfplaatsen), worden alleen uitgevoerd in de periode september-maart, periodes met ijs op het water uitgesloten. Werkzaamheden binnen 20 meter van een oeverhol of burcht mogen bovendien alleen plaatsvinden tussen 1 uur na zonsopgang en 1 uur voor zonsondergang.
11. Er wordt één richting uit gewerkt, zodat er altijd een vluchtroute voor de bevers beschikbaar is.
12. Oeverholen die bij de werkzaamheden vernietigd worden, worden met takken dichtgemaakt. Als de bever het hol weer openmaakt wordt de actie herhaald totdat de

opening twee weken lang niet weer is opengemaakt. Het hol is dan verlaten. Bij hollen waar deze werkwijze niet mogelijk is wordt het hol op de oever van de bovenkant opengemaakt en wordt gewacht tot de bever het gat 2 weken lang niet weer dichtmaakt. Bij te vernietigen takkenburchten wordt de burcht handmatig deels afgebroken en wordt afgewacht of de bever de burcht binnen 2 weken weer repareert.

13. Als de bever niet volgens de onder voorschrift 12 genoemde methode uit zichzelf het hol of de burcht verlaat, wordt onder begeleiding van een bever-deskundige met een lichte graafmachine of met de hand de verblijfplaats voorzichtig opengegraven. Indien de bever nog aanwezig is wordt het dier verdreven en het hol/de burcht wordt afgegraven of dichtgemaakt.
14. Voorafgaand aan en gedurende de werkzaamheden wordt het plangebied regelmatig geïnspecteerd door een ecologisch deskundige om te inventariseren welke oeverhollen en/of burchten in het invloedsgebied van de werkzaamheden liggen. Als er nieuwe verblijfplaatsen worden aangetroffen die de werkzaamheden belemmeren, wordt hiervoor dezelfde werkwijze gevolgd als onder voorschriften 10 t/m 13.
15. Waar transportroutes over wandelpaden gaan, wordt vóór de overwinteringsperiode van de heikikker aan weerszijden een strook vegetatie kort gemaaid om te voorkomen dat de heikikker hier gaat overwinteren.
16. Takkenhopen, boomstronken en ander hout die heikikkers als overwinteringsplaats kunnen gebruiken, blijven onaangeroerd en er wordt niet over gereden. Als er toch hout verwijderd moet worden, gebeurt dat pas nadat een ecooloog de plek heeft vrijgegeven. Als de plek in gebruik is als overwinteringsplaats moet hij behouden blijven.
17. Voor het vangen en uitzetten van amfibieën en reptielen en werkzaamheden die plaatsvinden in poelen, vennen, bronnen en ecologisch kwetsbare beken moeten strikte hygiëne maatregelen worden genomen conform het desinfectieprotocol veldwerk Ravon 2020 (www.ravon.nl).
- 18 De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in afstemming met een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau of;
 - b. een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of;
 - c. een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten of;
 - d. een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau of;
 - e. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en werkzaam of aangesloten is bij een Nederlandse beschermingsorganisatie of;

- f. een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.

19 Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren moet, minimaal acht weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend worden.

6. Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op deze aanvraag hebben wij het volgende overwogen.

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd in paragraaf 3.1 (Vogelrichtlijnsoorten) en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten in paragraaf 3.2 (Habitatrichtlijnsoorten). Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden.

Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, vijfde lid, Wnb, is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Omschrijving aanvraag

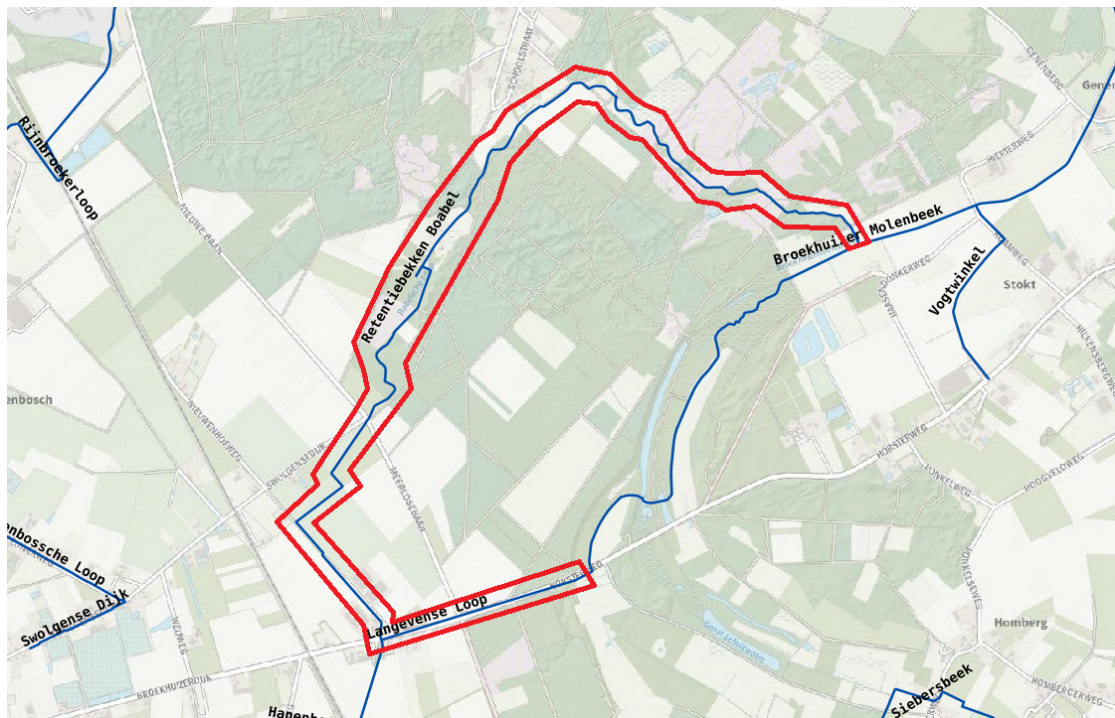
De aanvrager wil in het plangebied de waterkwaliteit verbeteren voor de ontwikkeling van de natuurwaarden en tegelijkertijd de vernatting van de aangelegen landbouwgronden tegengaan. Daarvoor wordt de Langevense loop gedempt, wordt de Boabel plaatselijk verbreed en verdiept en wordt een nieuw retentiegebied aangelegd. Het huidige retentiegebied zal verdiept worden en als moeras worden ingericht. Er worden stuwen en duikers geplaatst/verwijderd /aangepast/vernieuwd en er zal een nieuwe sloot worden gegraven voor de afwatering van de landbouwgronden.

Bij het aanpassen van de waterlopen worden verblijfplaatsen en dammen van de bever verwijderd. De huidige takkenburchten kunnen behouden blijven. Bij de herinrichting wordt weer voldoende nieuw leefgebied (retentiebekkens en nieuw te graven poel en geulen) voor de bever

aangelegd. In verband met de vereiste doorstroming van de Baobel zal na de herinrichting de bever hier slechts beperkt getolereerd worden en zullen dammen verwijderd worden.

In het plangebied is de aanwezigheid van de heikikker vastgesteld. De voortplantingspoelen blijven buiten de werkzaamheden. De transportroutes lopen echter door het leefgebied van de heikikker. De voertuigen zullen de bestaande wegen gebruiken en waar dat niet kan worden wandelpaden gevolgd. Omdat deze laatste te smal zijn voor de voertuigen wordt aan weerszijden de vegetatie kort gehouden om te voorkomen dat hier kikkers gaan overwinteren.

Het is, ondanks de preventieve maatregelen, niet volledig uit te sluiten dat dieren tijdens de werkzaamheden verwond of gedood worden.

Figuur 1: Het plangebied

Bever en heikikker

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden omdat de doelstelling is het verbeteren van de waterkwaliteit in dit gebied en het oplossen van de vernatting van de naastgelegen landbouwgronden.. Omdat daarvoor een goede doorstroming in de Baobel vereist is, is de aanwezigheid van bevers in deze waterloop niet verenigbaar met de doelstelling van het project. Voor de bevers wordt daarom elders in het gebied leefgebied gecreëerd. De exacte plekken waar extra ruimte voor water komt, zijn zo goed mogelijk afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt in de minst kwetsbare periode van de aanwezige soorten, waarbij verstoring wordt geminimaliseerd, onder meer door afstand te houden van verblijfplaatsen en gebruik van kunstlicht te vermijden. Het vernietigen van de huidige verblijfplaatsen van bevers zal buiten de kwetsbare periodes gebeuren op een wijze waarbij doden of verwonden van de dieren zoveel mogelijk voorkómen wordt.

Potentiële overwinteringsplaatsen van de heikikker (en andere amfibieën) worden ongemoeid gelaten danwel vooraf ongeschikt gemaakt.

Door de gekozen inrichting, planning en werkwijze wordt schade aan de bever en de heikikker zoveel mogelijk voorkomen.

Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

De ontheffing is aangevraagd op basis van de volgende belangen:

- In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
- Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom

Het plangebied maakt deel uit van het natuurnetwerk Nederland en staat in verbinding met andere natuurgebieden. Op dit moment stroomt er nog voedselrijk water uit de landbouw het gebied in. De herinrichting heeft dan ook tot doel het verbeteren van de waterkwaliteit, zodat de natuur zich beter kan ontwikkelen. Tijdens de herinrichting zijn negatieve effecten op soorten niet te vermijden, maar na de realisatie is het gebied (beter) geschikt voor diverse soorten, waaronder de bever en de heikikker.

Een tweede doel van de herinrichting is het oplossen van de vernattingsproblematiek op de landbouwpercelen langs de Baobel. Daarmee wordt schade aan de landbouw tegengegaan. Bovenstaande belangen wegen in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

Staat van instandhouding

De beverpopulatie is de laatste 20 jaar fors toegenomen in Nederland. Inmiddels wordt de bever langs vrijwel alle watergangen in Limburg waargenomen. Herinrichtingsprojecten van watergangen, zoals dit project, hebben daar aan bijgedragen. De staat van instandhouding, in ieder geval in Limburg, is dan ook gunstig. Tijdens de uitvoering van dit project zal de bever moeten uitwijken naar andere wateren in de omgeving. Na de herinrichting zijn er echter weer voldoende mogelijkheden voor de bever in dit gebied.

De aantalsontwikkeling van de heikikker is landelijk gezien redelijk stabiel. In Limburg zijn de cijfers minder gunstig. De regio waar het plangebied ligt, wordt gezien als een kansrijk gebied voor deze dieren. De verwachte natuurontwikkeling kan daar aan bijdragen.

Tijdens de herinrichting wordt de soort zoveel mogelijk ontzien. Door de mitigerende maatregelen wordt het verwonden of doden van heikikkers zoveel mogelijk voorkómen.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de bever en de heikikker in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Overige en zorgplicht

Het is mogelijk dat in het plangebied andere, dan uit de onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1, 3.2 en/of 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd. Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of ontheffing dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen.

Conclusie

Gelet op deze overwegingen wordt de gevraagde ontheffing soorten Wet natuurbescherming verleend.